

Σειρά Αλφαριθμητισμού  
Τμήματα Ένταξης & Προγράμματα Παρέμβασης



  
my - book.gr

Η συγγραφική ομάδα του my-book.gr

# Περιεχόμενα

|                                 |     |
|---------------------------------|-----|
| Θεωρητικό Υπόβαθρο.....         | 5   |
| Φωνήματα Οδηγός.....            | 13  |
| Σύνθεση Συλλαβών.....           | 15  |
| Ανάγνωση Συλλαβών.....          | 18  |
| Λέξεις με οδηγό συλλαβή.....    | 21  |
| Δισύλλαβες με το φώνημα β.....  | 21  |
| Δισύλλαβες με το φώνημα γ.....  | 28  |
| Δισύλλαβες με το φώνημα δ.....  | 35  |
| Δισύλλαβες με το φώνημα ζ.....  | 42  |
| Δισύλλαβες με το φώνημα θ.....  | 49  |
| Δισύλλαβες με το φώνημα κ.....  | 56  |
| Δισύλλαβες με το φώνημα λ.....  | 63  |
| Δισύλλαβες με το φώνημα μ.....  | 70  |
| Δισύλλαβες με το φώνημα ν.....  | 77  |
| Δισύλλαβες με το φώνημα ξ.....  | 84  |
| Δισύλλαβες με το φώνημα π.....  | 91  |
| Δισύλλαβες με το φώνημα ρ.....  | 98  |
| Δισύλλαβες με το φώνημα σ.....  | 105 |
| Δισύλλαβες με το φώνημα τ.....  | 112 |
| Δισύλλαβες με το φώνημα φ.....  | 119 |
| Δισύλλαβες με το φώνημα χ.....  | 126 |
| Δισύλλαβες με το φώνημα ψ.....  | 133 |
| Τρισύλλαβες με το φώνημα β..... | 140 |
| Τρισύλλαβες με το φώνημα γ..... | 147 |
| Τρισύλλαβες με το φώνημα δ..... | 154 |
| Τρισύλλαβες με το φώνημα ζ..... | 161 |
| Τρισύλλαβες με το φώνημα θ..... | 168 |
| Τρισύλλαβες με το φώνημα κ..... | 175 |
| Τρισύλλαβες με το φώνημα λ..... | 182 |
| Τρισύλλαβες με το φώνημα μ..... | 189 |
| Τρισύλλαβες με το φώνημα ν..... | 196 |
| Τρισύλλαβες με το φώνημα ξ..... | 203 |
| Τρισύλλαβες με το φώνημα π..... | 210 |
| Τρισύλλαβες με το φώνημα ρ..... | 217 |
| Τρισύλλαβες με το φώνημα σ..... | 224 |
| Τρισύλλαβες με το φώνημα τ..... | 231 |
| Τρισύλλαβες με το φώνημα φ..... | 238 |

|                                            |     |
|--------------------------------------------|-----|
| Τρισύλλαβες με το φώνημα χ.....            | 245 |
| Τρισύλλαβες με το φώνημα ψ.....            | 252 |
| Συνολικοί πίνακες συλλαβών και λέξεων..... | 259 |

# Θεωρητικό υπόβαθρο

## Περίληψη

Το υλικό διαμορφώθηκε για να ενισχύσει τις αναγνωστικές δεξιότητες σε μαθητές με δυσκολίες μάθησης και αναπτυξιακές δυσκολίες. Αποτελεί μέρος του ολοκληρωμένου προγράμματος αλφαριθμητισμού και αφορά την επίγνωση της δομής της λέξης σε όλα τα φωνολογικά επίπεδα. Η μεθοδολογία του προγράμματος είναι εξειδικευμένη και έχει ενσωματώσει μεθόδους αναγνωστικής ικανότητας. Η δομή του προγράμματος βασίζεται σε διαβαθμισμένη αναγνωστική αποκωδικοποίηση των λέξεων από επίπεδο συλλαβών σε επίπεδα πολυσύλλαβων λέξεων. Συμπερασματικά, το υλικό είναι ειδικά διαμορφωμένο για μαθητές με δυσκολίες μάθησης και λειτουργεί ενισχυτικά στην αναγνωστική ικανότητα.

## Εισαγωγή

### Προσδιορίζοντας την έννοια

Η επιστημονική βιβλιογραφία αναφέρει ότι η ανάγνωση αποτελείται από τα εξής χαρακτηριστικά:

- δεν αποτελεί εγγενή δεξιότητα,
- δεν έχει βιολογική βάση, όπως η βάδιση,
- αποτελείται από μία σειρά συγκεκριμένων σταδίων, από όπου διέρχονται όλα τα παιδιά.

Η Τζιβνίκου (2015) υπογραμμίζει ότι τα στάδια κατάκτησης του μηχανισμού της ανάγνωσης είναι:

- ✓ συγκεκριμένα
- ✓ εμφανή
- ✓ διακριτά.

Επισημαίνεται ότι όλα τα παιδιά διέρχονται από τα ίδια στάδια με διαφορετικό ρυθμό και με διαφορετική διάρκεια. Οι ερευνητές αναφέρουν, επίσης, ότι η διαδικασία κατάκτησης του μηχανισμού της ανάγνωσης επηρεάζεται σημαντικά από την ποιότητα και τη διαδικασία της διδασκαλίας του παιδιού (Seymour & Elder, 1986).

### Ορισμός Ανάγνωσης

Η ανάγνωση είναι η μεταφορά ενός κώδικα συμβόλων (γραφημάτων) σε έναν κώδικα ήχων (φωνημάτων).

Βασικό και απαραίτητο συστατικό της ανάγνωσης είναι η αποκωδικοποίηση που αποτελεί την πρώτη γνωστική λειτουργία της ανάγνωσης.

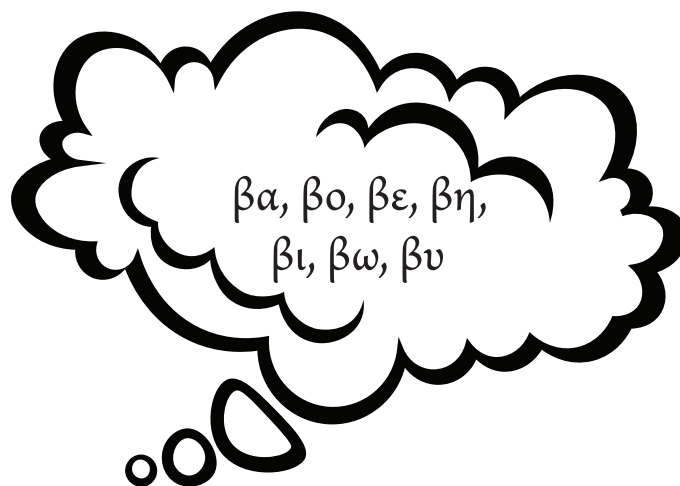
## Φωνήματα Οδηγός

Επισήμανση: Βρες σε κάθε σειρά το γράμμα που εμφανίζεται στην πρώτη στήλη των πινάκων.

### Κεφαλαία

|   |   |   |   |   |   |
|---|---|---|---|---|---|
| Π | Ξ | Ι | Π | Σ | Τ |
| Ε | Ε | Φ | Γ | Η | Ε |
| Τ | Δ | Η | Τ | Υ | Κ |
| Κ | Γ | Η | Κ | Ξ | Α |
| Υ | Τ | Θ | Υ | Ι | Ο |
| Λ | Ε | Λ | Μ | Ν | Λ |
| Β | Α | Ψ | Β | Γ | Ν |
| Α | Σ | Ζ | Α | Φ | Ψ |
| Γ | Χ | Ω | Γ | Η | Γ |
| Μ | Μ | Ν | Μ | Β | Ω |
| Ν | Ψ | Ν | Η | Υ | Τ |
| Ο | Η | Ξ | Ι | Δ | Ο |
| Δ | Φ | Δ | Γ | Δ | Κ |
| Ζ | Α | Ζ | Ι | Ο | Ζ |
| Θ | Θ | Ι | Ο | Π | Β |
| Ι | Ρ | Ι | Η | Ν | Ι |
| Ξ | Σ | Ζ | Ξ | Κ | Λ |
| Σ | Ψ | Ω | Β | Σ | Σ |
| Η | Τ | Η | Υ | Η | Κ |
| Φ | Φ | Φ | Φ | Γ | Η |
| Χ | Ψ | Ω | Β | Ν | Χ |
| Ψ | Π | Ο | Ψ | Τ | Η |
| Ω | Γ | Β | Ω | Β | Ν |
| Ρ | Ε | Τ | Υ | Ρ | Τ |

## Λέξεις με οδηγό συλλαβή Δισύλλαβες με το φώνημα β



Επισήμανση: Με τις συλλαβές για **βοηθό**, διαβάζω τις λέξεις.

|    |       |
|----|-------|
| βα | βάση  |
| βο | βόδι  |
| βε | βέρα  |
| βη | βήμα  |
| βι | βίδα  |
| βω | βωμός |
| βυ | βυθός |

### Οπτική αντιληψη λέξεων

Επισήμανση: Ένωσε τις ίδιες λέξεις.

|         |   |       |
|---------|---|-------|
| βάση •  | • | βέρα  |
| βόδι •  | • | βυθός |
| βέρα •  | • | βωμός |
| βήμα •  | • | βόδι  |
| βίδα •  | • | βίδα  |
| βωμός • | • | βάση  |
| βυθός • | • | βήμα  |

## Ακουστική διάκριση

Επισήμανση: Λες αν ακούς το ίδιο ή διαφορετικό.

|               |                     |
|---------------|---------------------|
| βάση – φάση   | Ίδιο ή διαφορετικό; |
| πόδι – βόδι   | Ίδιο ή διαφορετικό; |
| βυθός – βυθός | Ίδιο ή διαφορετικό; |
| βήμα – βλήμα  | Ίδιο ή διαφορετικό; |
| βέρα – πέρα   | Ίδιο ή διαφορετικό; |
| βίδα – βίδα   | Ίδιο ή διαφορετικό; |

## Ενίσχυση αναγνωστικής δεξιότητας

Επισήμανση: Διάβασε και γράψε τις συλλαβές των λέξεων.

|       |       |       |
|-------|-------|-------|
| βάση  | _____ | _____ |
| βίδα  | _____ | _____ |
| βήμα  | _____ | _____ |
| βέρα  | _____ | _____ |
| βυθός | _____ | _____ |
| βωμός | _____ | _____ |
| βόδι  | _____ | _____ |

Επισήμανση: Διάβασε και γράψε τις λέξεις.

|      |      |
|------|------|
| βάση | βόδι |
|      |      |
|      |      |

## Οπτική διάκριση

### Επίπεδο λέξεων

Επισημάνση: Κόλλησε τη λέξη που είναι ίδια με αυτή που δίνεται.

ζάρι:

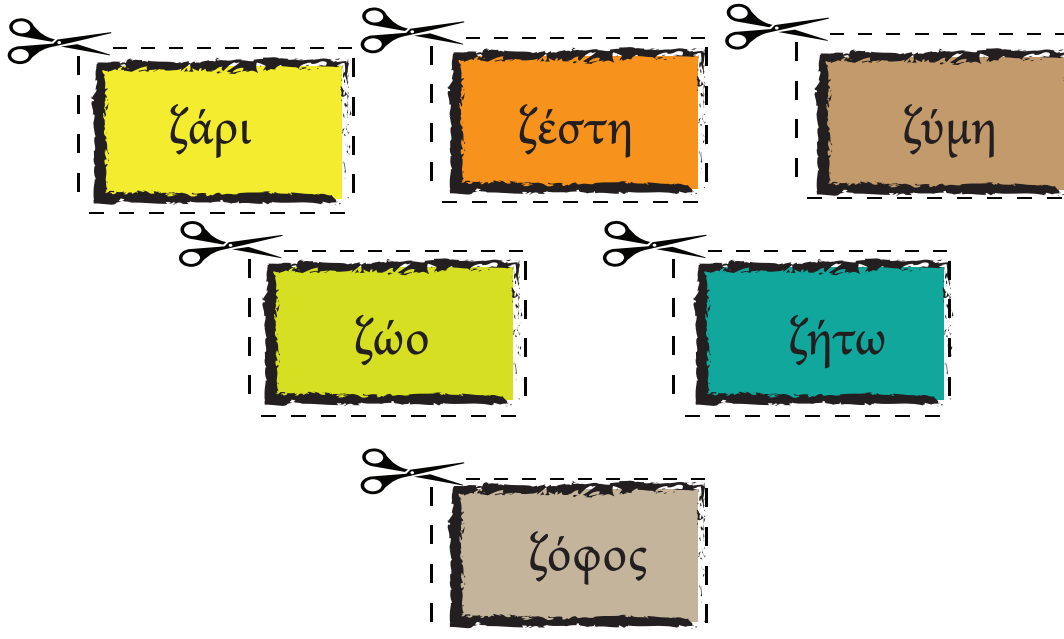
ζόφος:

ζήτω:

ζέστη:

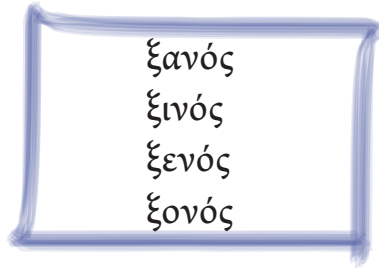
ζύμη:

ζώο:

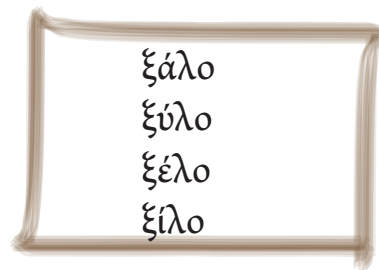




Πού λέει **ξινός**;

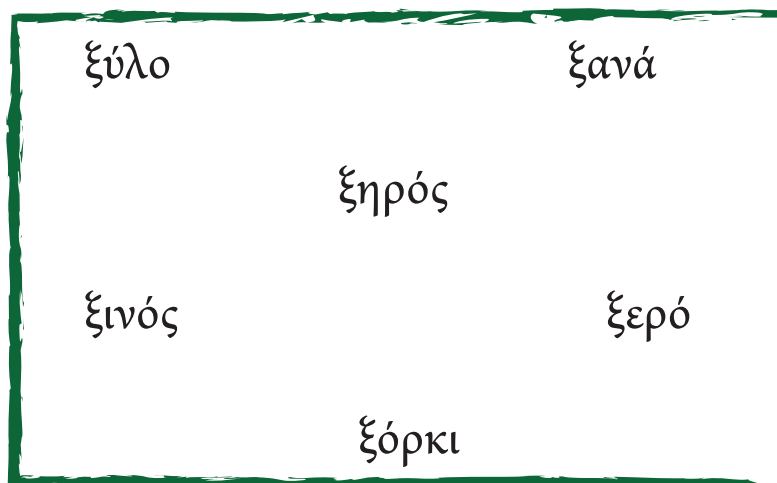


Πού λέει **ξύλο**;



### **Ακουστική αντίληψη**

Επισημάνση: Κύκλωσε τις λέξεις που ακούς.



Εξειδικευμένο πρόγραμμα  
αναγνωστικής ευχέρειας –  
Διαβαθμισμένα επίπεδα

## Χαμηλό επίπεδο

Ειδικά διαμορφωμένο για μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες,  
αναγνωστικές δυσκολίες και διάσπαση προσοχής

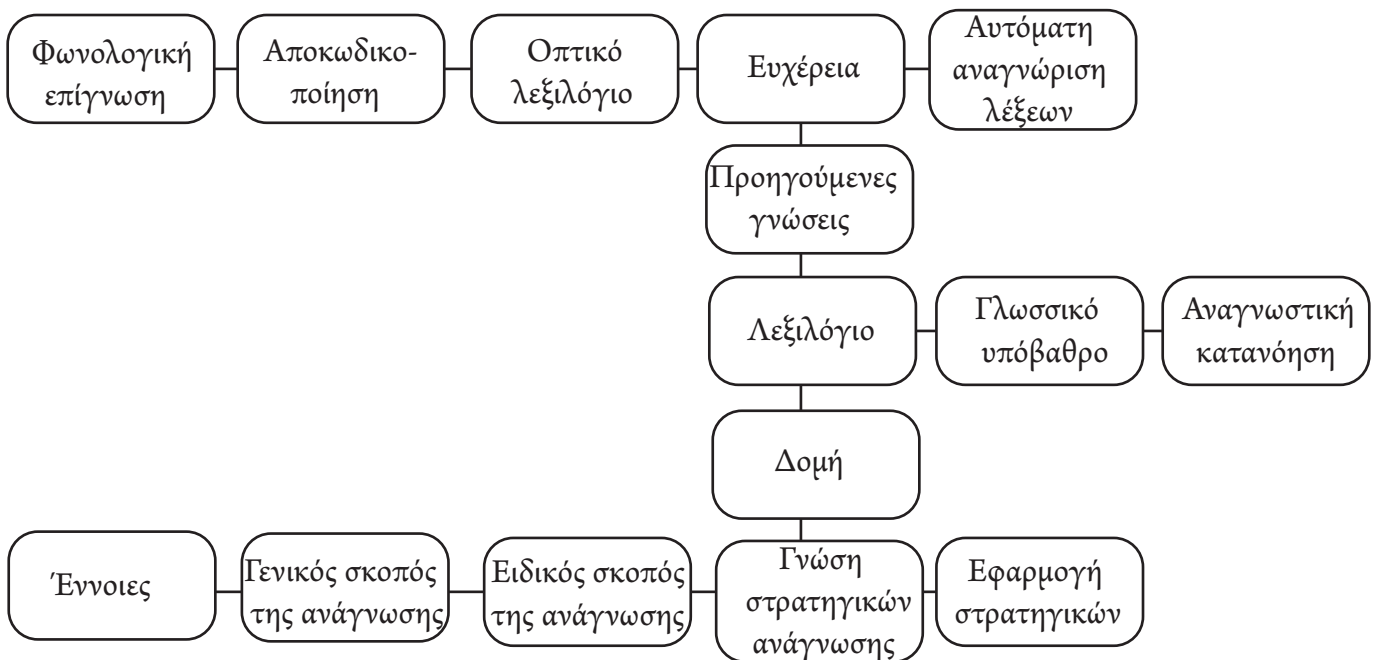


Η συγγραφική ομάδα του my-book.gr

# Περιεχόμενα

|                                                               |    |
|---------------------------------------------------------------|----|
| Θεωρητικό υπόβαθρο.....                                       | 4  |
| Καρτέλες φωνημάτων.....                                       | 9  |
| Φωνημική ανάλυση – Συλλαβική ανάλυση – Οπτική Αναγνώριση..... | 11 |
| Φώνημα και λέξη.....                                          | 17 |
| Τυφλόμυγα.....                                                | 19 |
| Αναγνωστική ικανότητα.....                                    | 20 |
| Αναγνωστικός ρυθμός.....                                      | 23 |
| Ταχύτητα και ακρίβεια ανάγνωσης.....                          | 23 |
| Reading recovery.....                                         | 25 |
| Αποσύνθεση + Ανασύνθεση κειμένου.....                         | 26 |
| Οπτική αναγνώριση λέξεων.....                                 | 28 |
| Αναγνωστική ικανότητα - Οπτική Αναγνώριση Λέξεων.....         | 30 |
| Φωνημική Ανάλυση Λέξεων.....                                  | 30 |
| Χρώμα οδηγός.....                                             | 32 |
| Σχήμα οδηγός.....                                             | 33 |
| Ταχύτητα ανάγνωσης.....                                       | 34 |
| Γρήγορα εντοπίζεις στο κείμενο.....                           | 38 |
| Τα κουτάκια.....                                              | 39 |
| Παράρτημα.....                                                | 41 |

# Γνωστικό Μοντέλο της ανάγνωσης McKenna & Stahl, 2009



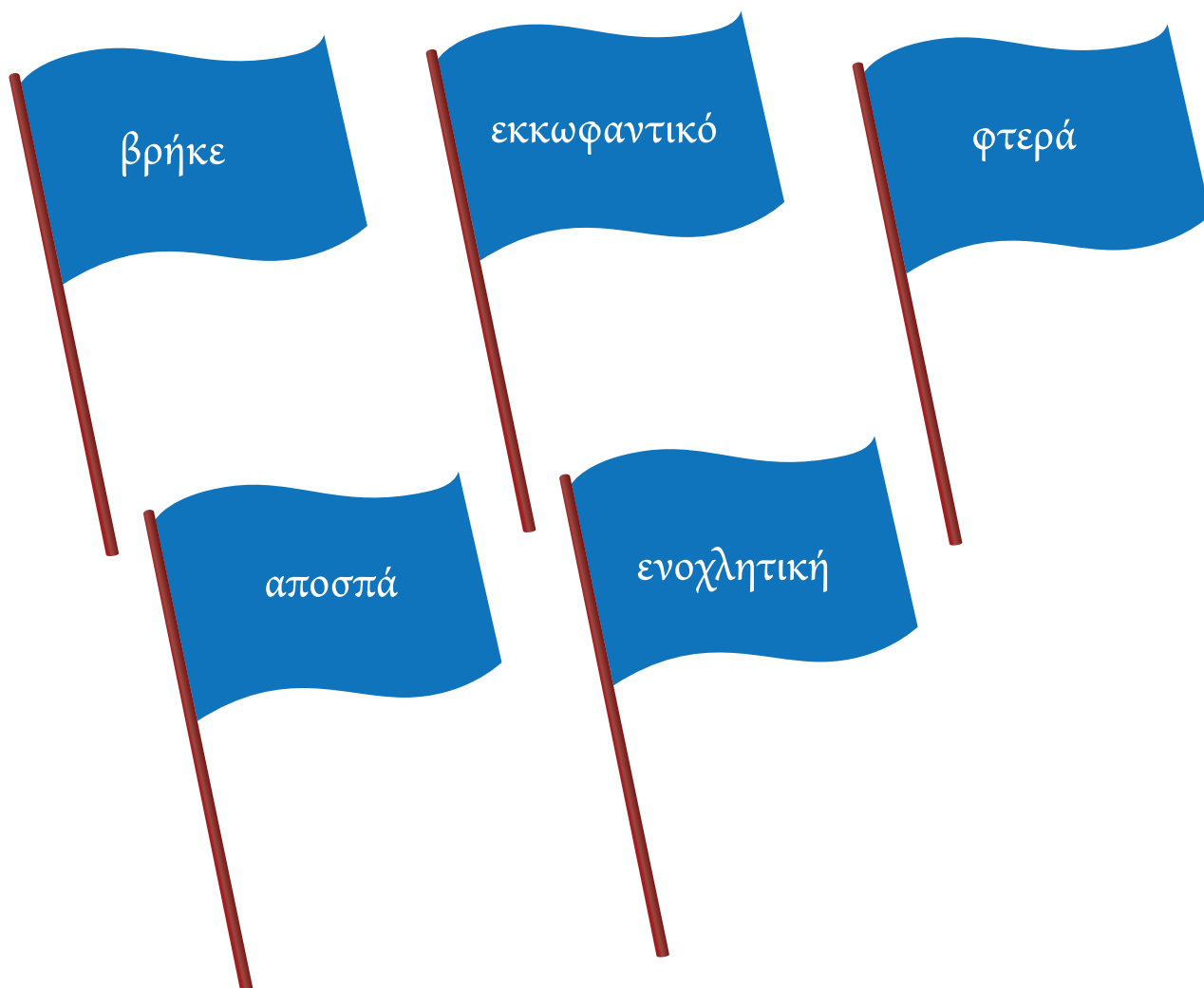
Προτάσεις αντιμετώπισης των δυσκολιών στην ανάγνωση  
 Εκτίμηση του βαθμού κατανόησης με βάση το "σκέφτομαι μεγαλόφωνα".  
 Η μέθοδος αυτή διακρίνει τέσσερα διαφορετικά μοντέλα αναγνωστών:

|                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                          |                                                                                                                                                      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| α) Τον αναγνώστη που κάνει λογικές συσχετίσεις με το περιεχόμενο του αναγνώσματος. Εγκαταλείπει δηλαδή τις αρχικές ιδέες του, όταν το κείμενο προσφέρει καλύτερα επιχειρήματα και νέες πληροφορίες. Αυτός είναι ο καλός αναγνώστης. | β) Τον αναγνώστη που αντιμετωπίζει παθητικά το κείμενο, χωρίς να προχωρεί τους συλλογισμούς του περαιτέρω. Είναι αυτός που εκφράζει τις απόψεις του μέσα από ερωτήματα. | γ) Τον αναγνώστη που δεν καταφέρνει να ολοκληρώνει τις σκέψεις του, αφού μεταπηδά από το ένα θέμα στο άλλο καθώς εξελίσσεται το κείμενο. | δ) Τον αναγνώστη που παραμένει προσκολλημένος στις ιδεοληψίες του παρά το γεγονός ότι τα επιχειρήματα του κειμένου τις αντικρούουν και τις αναιρούν. |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Παντελιάδου, Σ. (2000). *Μαθησιακές δυσκολίες και εκπαιδευτική πράξη*. Ελληνικά Γράμματα Αθήνα.

## Οπτική Αναγνώριση Λέξεων

Κοιτάς κάθε σημαιάκι και εντοπίζεις τις λέξεις μέσα στο κείμενο.



## Αναγνωστικός ρυθμός

### Ταχύτητα και ακρίβεια ανάγνωσης

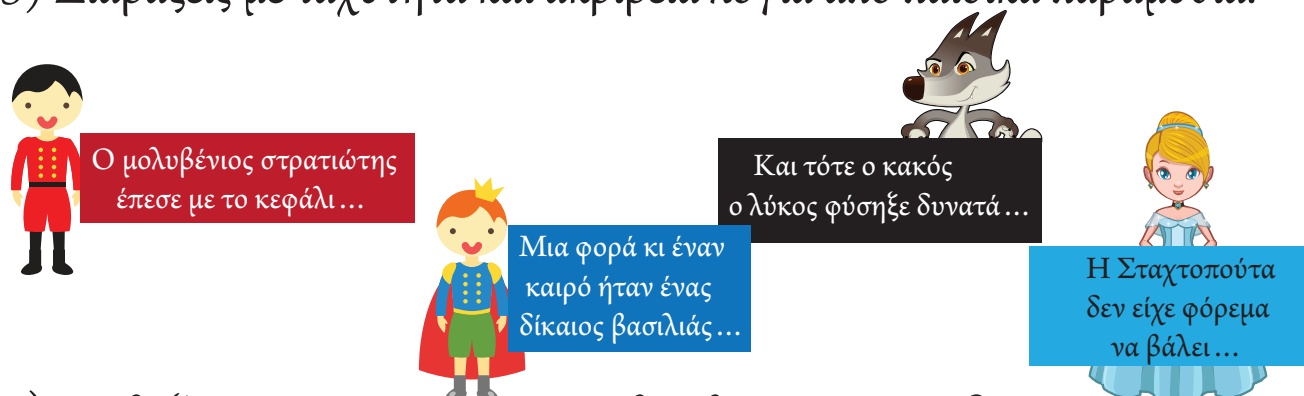
1) Διαβάζεις με ταχύτητα και ακρίβεια τα λόγια των ηρώων.



2) Διαβάζεις με ταχύτητα και ακρίβεια στίχους από παιδικά τραγούδια.



3) Διαβάζεις με ταχύτητα και ακρίβεια λόγια από παιδικά παραμύθια.



4) Διαβάζεις με ταχύτητα και ακρίβεια λόγια από παιδικές ταινίες.



## Σχήμα οδηγός

Έρχεται η αλεπού η πονηρή και τα σχήματα θέλει όλα δικά της να τα κάνει! Μπορείς εσύ να διαβάσεις γρήγορα τα σχήματα με τις λέξεις μαζί, πριν φτάσει η αλεπού; Διάβασε με τη σειρά:

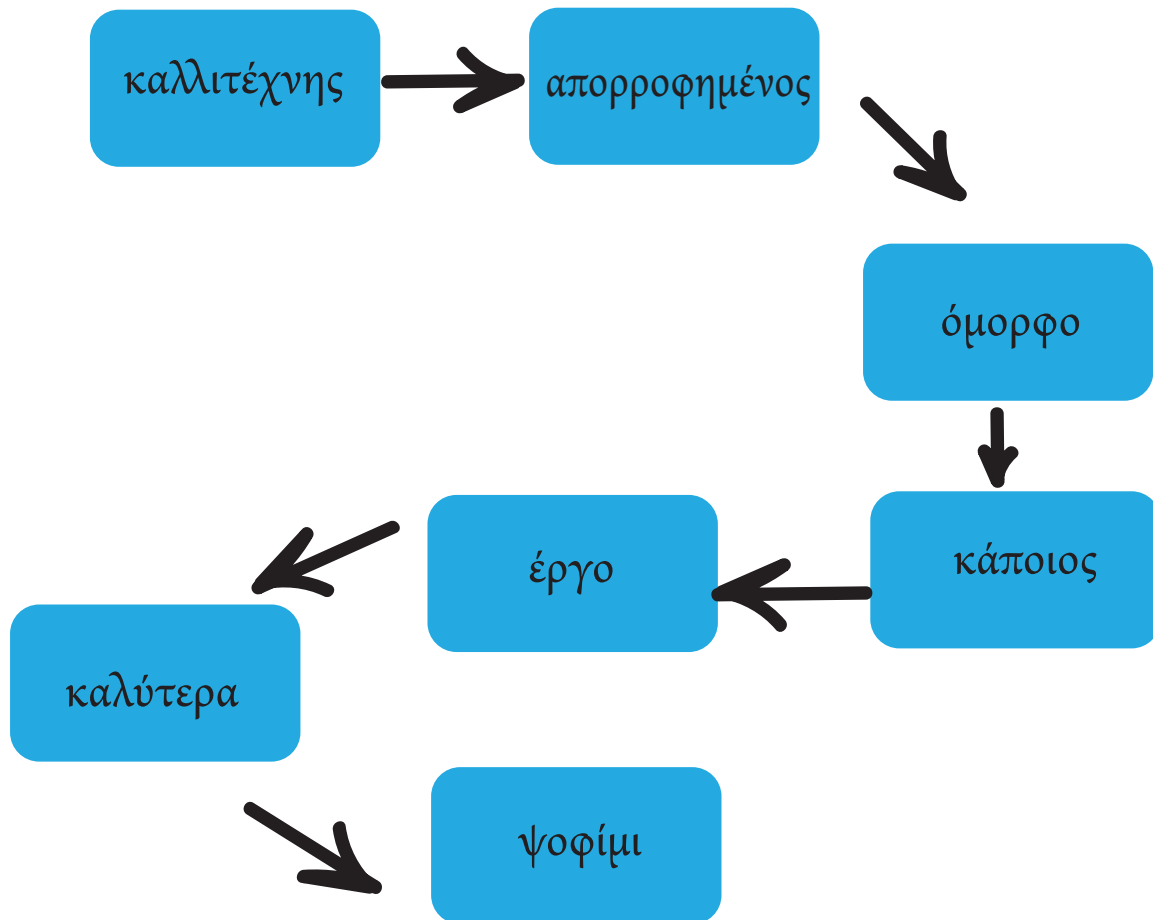
- Πρώτα, τους **κύκλους**.
- Μετά, τα **τρίγωνα**.
- Τέλος, τα **τετράγωνα**.



### Η ΑΝΑΤΟΛΗ

Πάντοτε ξυπνούσε αργότερα ή τα κτίρια της εκρυβαν  
τη θέα κι έτσι η Νατάσα δεν είχε δει την  
ανατολή του ήλιου. Στο χωριό της, όμως, που  
δεν υπήρχαν ψηλά κτίρια και οι ήχοι της φύσης σε  
ξυπνούσαν νωρίς, μπόρεσε να ξυπνήσει και να δει  
αυτό το χρυσοκίτρινο θαύμα να προβάλλει στο βουνό.

1) Διαβάζεις τις λέξεις γρήγορα, ακολουθώντας τα βελάκια.



2) Διάβασε το κείμενο.

### Ο ΠΙΝΑΚΑΣ

Ο καλλιτέχνης ήταν απορροφημένος στο έργο του. Τούτη τη στιγμή ζωγράφιζε ένα όμορφο τοπίο με παπαρούνες. Τον προηγούμενο μήνα είχε ζωγραφίσει ένα γύπα που έτρωγε ένα ψοφίμι. Το καλύτερό του έργο είπαν κάποιοι.